

VĀRDS UN TĀ PĒTĪŠANAS ASPEKTI

Žodis ir jo tyrinājimo aspektai
The Word: Aspects of Research
Wort. Aspekte der Forschung
Слово и аспекты его исследования

15. starptautiskās zinātniskās konferences
PROGRAMMA

Liepājas Universitāte
2010. gada 2.–3. decembris

Konferences zinātniskā un organizācijas komiteja:

Ieva OZOLA,

Dr. philol. (Liepājas Universitāte), zinātniskās komitejas priekšsēdētāja

Diāna LAIVENIECE,

Dr. paed. (Liepājas Universitāte), organizācijas komitejas priekšsēdētāja

Aleksejs ANDRONOVs,

filol. zin. kand. (Dr.) (Sanktpēterburgas Valsts universitāte)

Alvijs BUTKUS,

Dr. habil. human. (Vītauta Dižā Universitāte)

Daļa KISELŪNAITE,

Dr. habil. human. (Klaipēdas Universitāte)

Velga LAUGALE,

Dr. philol. (Liepājas Universitāte)

Jānis SĪLIS,

Dr. philol. (Ventspils Augstskola)

Gunta SMILTNIENCE,

Dr. philol. (Liepājas Universitāte)

Dzintra ŠULCE,

Dr. philol. (Liepājas Universitāte)

Konference notiek Liepājas Universitātē

Lielā iela 14

Liepāja LV-3401

Latvija

Tālruņi un e-pasta adreses:

Organizācijas komitejas priekšsēdētāja Diāna Laiveniece

29769476, diana.laiveniece@liepu.lv

Sekretāre Anita Helviga

63483781, balti@liepu.lv

Zinātniskās komitejas priekšsēdētāja Ieva Ozola

63407783, iva.ozola@liepu.lv

KONFERENCES DARBA KĀRTĪBA

2. decembris

Dalībnieku reģistrācija	11.30–12.00	
ATKLĀŠANAS SĒDE	12.00–13.30	Zāle 4. stāvā
Kafijas pauze	13.30–14.00	
5 SEKCIJU DARBS	14.00–18.00	Sk. 5 sekciju darba kārtību
Diskusiju vakars	18.30	

3. decembris

5 SEKCIJU DARBS	10.00–13.40	Sk. 5 sekciju darba kārtību
Konferences nobeigums	14.00	

Cien. konferences referentes un referenti! Cien. sekciju vadītājas un vadītāji!

20 minūtes ir paredzētas gan referātam, gan jautājumiem un diskusijām pēc tā. Lūdzam to ņemt vērā.

Honourable Presenters and Section Heads:

Please take into consideration that 20 minutes are allotted not only for the presentation, but also for questions and the following debate.

KONFERENCES ATKLĀŠANAS SĒDE

OPENING SESSION OF THE CONFERENCE

LiepU aktu zāle

Konferences atklāšana

Sēdes vadītāja Ieva OZOLA

Ojārs BUŠS (LU Latviešu valodas institūts)

Daži *gaismas* atspulgi Latvijas toponīnijā

Dite LIEPA (Latviešu valodas aģentūra)

Latviešu (paš)raksturojums presē: sociolingvistiskais aspekts

Sandra OKUŅEVA (Liepājas Universitāte)

Komunikācijas stila loma publiskajā runā

VĀRDS TULKOJUMA UN VALODU KONTAKTU ASPEKTĀ

THE WORD IN THE ASPECT OF TRANSLATION AND
LANGUAGE CONTACTS

Sekcijas vadītāji:

Maija BRĒDE, Jānis SĪLIS, Dzintra ŠULCE

2. decembris 427. auditorija

- 14.00–14.20 **Inga BLISKA** (Liepājas Universitāte)
Angļu valoda kā starpvaloda franču leksikas apguvē:
caurspīdīgums un leksiskās interferences
- 14.20–14.40 **Jelena GRIDINA** (Latvijas Universitāte)
Romāņu valodu apguves procesa optimizācija leksikas līmenī
- 14.40–15.00 **Silvija ATPĪLE** (Rīgas 40. vidusskola)
Franču valodas frazeoloģismi – semantiski pragmatisks ieskats
- 15.00–15.20 **Inese VEISBUKA** (Liepājas Universitāte)
Ar polisēmiju, homonīmiju un homogrāfiju saistītās problēmas
Artura Rembo darbu tulkojumos
- 15.20–15.40 **Oļegs BELAJEVS** (Liepājas Universitāte)
Займствования во французском языке как отражение
культурных и иных контактов разных языковых сообществ
- 15.40–16.00 STARPBRĪDIS
- 16.00–16.20 **Inese OZOLA** (Latvijas Lauksaimniecības universitāte)
Nezināmo vārdu nozīmes izsecināšana klausāmā tekstā
svešvalodā
- 16.20–16.40 **Diāna RUMPĪTE** (Rīgas Tehniskā universitāte)
Terminoloģijas atlase un apguve angļu valodā tiešsaistē un
e-vidē tehniskā augstskolā
- 16.40–17.00 **Tatjana SMIRNOVA** (Rīgas Tehniskā universitāte)
Phonoaesthesia in Operative Texts
- 17.00–17.20 **Indra GRIETĒNA** (Ventspils Augstskola)
Vārda un jēgas (*sense*) savstarpējās attiecības mutvārdu
tulkošanā
- 17.20–17.40 **Ilze SILIŅA** (Rīgas Tehniskā universitāte)
Dominējošās kontaktvalodas ietekme arhitektūras un būvzināt-
nes nozaru leksiskā latviešu un vācu valodā (kontrastīva analīze)
- 17.40–18.00 **Natalija MALAŠONOKA** (Ventspils Augstskola)
Отражение социолингвистической ситуации в Латвии
посредством русской карикатуры

3. decembris
412. auditorija

- 10.00–10.20 **Dina ŠAVLOVSKA** (Latvijas Universitāte)
Franču valodas artikula apguve: *Enonsiatīvo Operāciju* teorijas
pieeja
- 10.20–10.40 **Olga BILLERE** (Latvijas Universitāte)
Korpuss paremioloģijā
- 10.40–11.00 **Sintija BLUMBERGA** (Ventspils Augstskola)
Tulkošanas kritika – tulkojumu kvalitātes uzraugs
- 11.00–11.20 **Linda GAILE** (Latvijas Universitāte)
Frazeoloģismi mutvārdu tulkošanā: vārds, idioma, nozīme
- 11.20–11.40 **Laura KARPINSKA** (Latvijas Universitāte)
Entry Structure of English-Latvian Dictionaries Compiled
Before WWII
- 11.40–12.00 STARPBRĪDIS
- 12.00–12.20 **Jānis VECKRĀCIS** (Ventspils Augstskola)
Atdzejojumu ekvivalence teksta lingvoestētiskās stilistikas
aspektā
- 12.20–12.40 **Ilze RUŽA** (Latvijas Universitāte)
Problems in the translation of environmental texts or intuitive
translation
- 12.40–13.00 **Zigrīda VINČELA** (Latvijas Universitāte)
Leksikas un gramatisko formu lietojuma īpatnības studentu
elektroniskajos tekstos angļu valodā
- 13.00–13.20 **Agnese DUBOVA** (Ventspils Augstskola)
Politiskās jomas svešvārdi vācu un latviešu valodā un valodu
kontakti 20. gadsimtā
- 13.20–13.40 **Maija BRĒDE** (Latvijas Universitāte)
Nukleāro toņu loma izcēluma veidošanā angļu un latviešu
valodā

TERMINOLOĢĪJA. SEMANTIKA. STILISTIKA

TERMINOLOGY. SEMANTICS. STYLISTICS

Sekcijas vadītāji:

Māris BALTIŅŠ, Velga LAUGALE, Ieva ZUICENA

2. decembris 243. auditorija

- 14.00–14.20 **Māris BALTIŅŠ** (Valsts valodas centrs)
Laikabiedru vērtējumi par *Zinātniskās terminoloģijas vārdnīcu* (1922): konstruktīva kritika un mūžīgie jautājumi
- 14.20–14.40 **Larisa ILJINSKA, Tatjana SMIRNOVA** (Rīgas Tehniskā universitāte)
Field-specific Approach to the Pragmatic Analysis of Technical Terms
- 14.40–15.00 **Anita HELVIGA** (Liepājas Universitāte)
Dinsbergu Ernesta darba *Metrika* loma latviešu literatūrzinātnes terminoloģijas attīstībā
- 15.00–15.20 **Marina PLATONOVA** (Rīgas Tehniskā universitāte)
Similarity of Meanings of Terms: Synonymy, Variations and Doublets
- 15.20–15.40 **Dace LIEPIŅA** (Latvijas Universitāte)
Ar ASV militārajiem iepirkumiem saistītās terminoloģijas pārnese latviešu valodā
- 15.40–16.00 STARPBRĪDIS
- 16.00–16.20 **Danutē BULZGIENĒ** (Vilniaus Universitetas)
E. Hemingway's choice of images
- 16.20–16.40 **Tatjana BICJUTKO** (Latvijas Universitāte)
Discourse Markers in Childhood Memoirs
- 16.40–17.00 **Gunta NEŠPORE** (LU Matemātikas un informātikas institūts)
Latviešu valodas pārvietošanās verbu apkaimes tipiskā leksiskā nozīme
- 17.00–17.20 **Kristīne GURTAJA** (Ventspils Augstskola)
Intertekstualitātes izpausmes zinātniskajos tekstos
- 17.20–17.40 **Gita BĒRZIŅA** (Latvijas Universitāte)
Modalitātes marķējums sengrieķu filozofiskā dialoga tekstos
- 17.40–18.00 **Ineta STADGALE** (Liepājas Universitāte)
Vārdu savienojumi migrācijas un patvēruma terminu funkcijā

3. decembris
317. auditorija

- 10.00–10.20 **Iveta PŪTELE** (LU Latviešu valodas institūts)
Dažas aizguvumu un jaundarinājumu attieksmju tendences latviešu terminoloģijā
- 10.20–10.40 **Inese BRIŠKA** (Liepājas Universitāte)
Matemātiskās analīzes latviskās terminoloģijas attīstība
- 10.40–11.00 **Linda KURMIŅA** (LU Latviešu valodas institūts)
Aizguvumi latviešu valodas augu nosaukumos
- 11.00–11.20 **Ieva KUPLĀ** (LU Latviešu valodas institūts)
Vārda semantika kognitīvās lingvistikas skatījumā
- 11.20–11.40 **Jelena KOROSTELIOVA, Nijolē LITEVKIENĒ** (Šiauliņu koledža)
Two-word Latin, Lituianian, English Anatomical Terms
- 11.40–12.00 STARPBRĪDIS
- 12.00–12.20 **Elīna KRASOVSKA** (Latvijas Kultūras akadēmija)
Kognitīvās pieejas priekšrocības figuratīvās valodas izpētē
- 12.20–12.40 **Monta FARNESTE** (Latvijas Universitāte)
Rhetorical Structures in Problem-Solution Essays
- 12.40–13.00 **Laimdota OLDERE** (LU Latviešu valodas institūts)
Adjektīva *labs* semantika un tās specifika
- 13.00–13.20 **Ieva ZUICENA** (LU Latviešu valodas institūts)
Saule, pasaule, aizsaule ...
- 13.20–13.40 **Anna KALVE** (Latvijas Kultūras akadēmija)
Ķermeniskā pieredze un ķermeniskās izpratnes loma konceptuālās metaforas izpētē

VĀRDA FONĒTISKIE UN GRAMATISKIE ASPEKTI

PHONETICAL AND GRAMMATICAL ASPECTS OF THE WORD

Sekcijas vadītāji:

Aleksejs ANDRONOVŠ, Andra KALNAČA, Gunta SMILTNIECE

2. decembris

203. telpa

- 14.00–14.20 **Kristīne LEVĀNE-PETROVA** (LU Matemātikas un informātikas institūts)
Morfoloģiski marķēta korpusa izmantošana
- 14.20–14.40 **Baiba SAULĪTE** (LU Matemātikas un informātikas institūts)
Komunikatīvi nedalāmi izteikumi latviešu valodā
- 14.40–15.00 **Solveiga ČEIRANE** (Rīgas Stradiņa universitāte)
Latviešu valodas balsīgo troksneņu akustiskās pazīmes
- 15.00–15.20 **Ilze AUZIŅA** (LU Matemātikas un informātikas institūts)
Runas datu transkribēšana un marķēšana: problēmas un risinājumi
- 15.20–15.40 **Inese INDRIČĀNE** (LU Latviešu valodas institūts)
Latviešu valodas nebalsīgo troksneņu raksturojums pēc LPC spektriem
- 15.40–16.00 STARPBRĪDIS
- 16.00–16.20 **Aleksejs ANDRONOVŠ** (Sanktpēterburgas Valsts universitāte)
Par pretstata „cilvēks : ne-cilvēks” izpausmi vietniekvārdu *kas* un *kurs* lietojumā
- 16.20–16.40 **Ieva BREŅĶE** (LU Latviešu valodas institūts)
Par noteiktām un nenoteiktām galotnēm: uzskati un realitāte
- 16.40–17.00 **Andra KALNAČA** (Latvijas Universitāte)
Kārtas kategorija darbības vārda sistēmā
- 17.00–17.20 **Anda MEISTERE** (LU Latviešu valodas institūts)
Leksiski sieviešu dzimuma rādītāji publicistikā
- 17.20–17.40 **Ingrīda SJOMKĀNE** (Latviešu valodas aģentūra)
Argumenti par un pret instrumentāli
- 17.40–18.00 **Gunta SMILTNIECE** (Liepājas Universitāte)
Daži problēmjaudājumi saikļu sakarā

3. decembris

203. telpa

- 10.00–10.20 **Daiki HORIGUCHI** (Tokijas Svešvalodu universitāte)
„No-verbu” lietojums plašsaziņas līdzekļos
- 10.20–10.40 **Viesturs SĪLIS** (Ventspils Augstskola)
Angļu valodas ietekme vārddarināšanā
- 10.40–11.00 **Agita KAZAKEVIČA** (LU Latviešu valodas institūts)
Divdabja teiciena lietojuma tendences mūsdienu latviešu valodā
- 11.00–11.20 **Veronika RUŽA** (Daugavpils Universitāte)
Nelokāmo un daļēji lokāmā divdabja veidotās sintaktiskās konstrukcijas
- 11.20–11.40 **Liene KALVIŠA** (Latvijas Universitāte)
Iespraudumi un evidencialitāte
- 11.40–12.00 STARPBRĪDIS
- 12.00–12.20 **Anitra ROZE** (LU Latviešu valodas institūts)
Mūsdienu salīdzinājumi ar adjektīvu *sarkans*
- 12.20–12.40 **Ilze LOKMANE** (Latvijas Universitāte)
Izteikuma aktuālais daļījums un sintaktiskā struktūra
- 12.40–13.00 **Evelīna ZILGALVE** (Latvijas Universitāte)
Partikulu loma izteikuma slēptā satura izteikšanā
- 13.00–13.20 **Līga VOGINA** (Latvijas Universitāte)
Izjutēja izteikšanas līdzekļi latviešu valodā
- 13.20–13.40 **Māra VALPĒTERE** (Latvijas Kultūras akadēmija)
Tēmas izteikšanas līdzekļi latviešu un norvēģu sarunvalodā

VALODA UN VIDE

THE WORD AND ITS ENVIRONMENT

Sekcijas vadītāji:

Linda LAUZE, Dzintra LELE-ROZENTĀLE, Jānis VALDMANIS

2. decembris 225. auditorija

- 14.00–14.20 **Viktorija KUZINA** (RPIVA)
Skolēnu vārdiskās asociācijas kā viņu vērtīborientācijas
liecinieces
- 14.20–14.40 **Normunds DZINTARS** (Liepājas Universitāte)
Zudušās gramatikas meklējumos: Ernests Ābols *Latviešu
valoda 5.–7. klasei*
- 14.40–15.00 **Inese FREIBERGA** (RPIVA)
Literārā darba teksta izpratnes iezīmes pirmsskolas vecumā
- 15.00–15.20 **Igors IVAŠKINS** (Rīgas Tehniskā universitāte)
Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas kā līdzeklis
svešvalodas terminoloģijas apguvē
- 15.20–15.40 **Aija ABENS** (Liepājas Universitāte)
Reflection Writing in Post-Soviet Higher Education –
the gap between theory and practice
- 15.40–16.00 STARPBRĪDIS
- 16.00–16.20 **Irina LIOKUMOVIČA** (Rīgas Tehniskā universitāte)
Discourse: Aspects or Information Structure
- 16.20–16.40 **Linda BIŠOFA** (Latvijas Universitāte)
Zum Sprachgebrauch in den Lehrwerken DaF
- 16.40–17.00 **Gunta KĻAVA** (Latviešu valodas aģentūra)
Valodu prasme un lietojums uzņēmējdarbībā ES kontekstā
- 17.00–17.20 **Vineta APSE** (Latvijas Universitāte)
Līdzīgais un atšķirīgais CV un pieteikuma vēstules rakstīšanā
latviešu un angļu valodā atbilstoši mūsdienu darba tirgus
prasībām
- 17.20–17.40 **Diāna PAVLOVSKA** (Ventspils Augstskola)
Mūsdienu darījumvēstules lingvistiskais „portrets”
- 17.40–18.00 **Anda BLŪMANE** (Liepājas Universitāte)
Uzrunas izpēte sociolingvistikā: terminoloģiskais aspekts

3. decembris
225. auditorija

- 10.00–10.20 **Dina STRONGA** (Rīgas Tehniskā universitāte)
Voicing Student Mobility: Emerging Discourse of Vehicular Identification
- 10.20–10.40 **Jānis VALDMANIS** (Latviešu valodas aģentūra)
Valodas situācijas dinamika 2005.–2009.
- 10.40–11.00 **Ina DRUVIETE** (Latvijas Universitāte)
Valsts valoda: integrācija un ekonomika
- 11.00–11.20 **Laura TREIMANE** (Latvijas Universitāte)
Piekļājības formulas kā parlamentārā reģistra marķieri
- 11.20–11.40 **Inga LAIZĀNE** (BA *Turība*)
Implicitā satura izpausme politiskos tekstos
- 11.40–12.00 STARPBRĪDIS
- 12.00–12.20 **Astra SPALVĒNA** (Latvijas Kultūras akadēmija)
Dzīves kvalitātes metaforas: *treknie gadi* un *saldā dzīve*
- 12.20–12.40 **Dzintra LELE-ROZENTĀLE** (Ventspils Augstskola)
Par reģionālajiem elementiem Aspazijas vācu valodā
- 12.40–13.00 **Agnija PLATAČE** (Latvijas Universitāte)
Laikmetiskās iezīmes latviešu un norvēģu preses valodā
- 13.00–13.20 **Linda LAUZE** (Liepājas Universitāte)
Pateicības frāzes mutvārdu saziņā
- 13.20–13.40 **Irita SAUKĀNE** (Daugavpils Universitāte)
Okazionālismi dažos plašsaziņas līdzekļos derivatīvi semantiskā aspektā

VĀRDA DIAHRONISKAIS UN AREĀLAIS ASPEKTS

DIACHRONIC AND AREAL ASPECTS OF THE WORD

Sekcijas vadītāji:

Benita LAUMANE, Anna STAFECKA, Edmunds TRUMPA

2. decembris 303. auditorija

- 14.00–14.20 **Jānis SĪLIS** (Ventspils Augstskola)
No pārtikas produkta līdz maltītei: svešvārdi kulinārijas reāliju tulkojumos latviešu valodā
- 14.20–14.40 **Ineta BERNOTA** (Liepājas Universitāte)
Kulinārijas terminu pirmsākumi 17. un 18. gs. latviešu rakstu pieminekļos
- 14.40–15.00 **Egita PROVEJA** (Ventspils Augstskola)
Senāko latviešu kulinārijas recepšu nosaukumi un to tulkošanas paņēmieni
- 15.00–15.20 **Juris BALDUNČIKS** (Ventspils Augstskola)
Latviešu terminoloģijas vēstures lappuses: *elektrība*
- 15.20–15.40 **Bronius MASKULIŪNAS** (Šiaulių universitetas)
Rašybos įvairavimas Jokūbo Morkūno *Postilėje* (1600)
- 15.40–16.00 STARPBRĪDIS
- 16.00–16.20 **Maigone BEITĪŅA** (Liepājas Universitāte)
Vilhelma Šteineka, Ķikuļa Jēkaba, Jura Nataneala Ramaņa, Neredzīgā Indriķa dzejas sintakses salīdzinājums
- 16.20–16.40 **Ize ŠTRAUSA** (LU Latviešu valodas institūts)
Lituānismi Ukru pagasta toponīnijā
- 16.40–17.00 **Benita LAUMANE** (Liepājas Universitāte)
Sventājas baznīcas luterāņu draudzes locekļu uzvārdi (20. gs. 1. puse)
- 17.00–17.20 **Sanda RAPA** (LU Latviešu valodas institūts)
Ķermeņa daļu nosaukumi latviešu ģeogrāfiskās nomenklatūras vārdos
- 17.20–17.40 **Ilga JANSONE** (LU Latviešu valodas institūts)
Ērģemes draudzes apdzīvoto vietu nosaukumi (18.–20. gs.)
- 17.40–18.00 **Agris TIMUŠKA** (LU Latviešu valodas institūts)
Mūsu riekstkoki uz Eiropas fona: vēl viena baltu-albāņu valodu onomasioloģiskā izoglosa

3. decembris
303. auditorija

- 10.00–10.20 **Edmunds TRUMPA** (Daugavpils Universitāte, Latvijas Universitāte)
Kāpjošās un lauztās intonācijas izplatības robežas Līvānu izloksnē
- 10.20–10.40 **Brigita BUŠMANE** (LU Latviešu valodas institūts)
Atvasinājumi no verba *ēst* latviešu valodas izloksnēs
- 10.40–11.00 **Nijolė LITEVKIENĒ** (Šiaulių koledžia)
Evolution of Lithuanian Anatomical Terminology: Konstantinas Širvydas' Heritage
- 11.00–11.20 **Elga SKRŪZMANE** (LU Latviešu valodas institūts)
Somatiskais frazeoloģisms *no sirds* G. Manceļa *Postillā*
- 11.20–11.40 **Anna STAFECKA** (LU Latviešu valodas institūts)
Leksēmas *līdums* un (līdumu) *līst* latviešu valodas izloksnēs
- 11.40–12.00 STARPBRĪDIS
- 12.00–12.20 **Ilga MIGLA** (LU Latviešu valodas institūts)
Koks un tā komponenti latviešu frazeoloģijā
- 12.20–12.40 **Liene MARKUS-NARVILA** (Liepājas Universitāte)
Rucavas izloksnes salikteni
- 12.40–13.00 **Aušra KAIKARYTĒ** (Lietuvių kalbos institutas)
Šiaurinių vakarų aukštaičių šiauliškių vardažodis: daiktavardis, būdvardis, įvardis
- 13.00–13.20 **Daiga STRAUPENIECE** (Liepājas Universitāte)
Sventājas izloksnes fonētiskās īpatnības
- 13.20–13.40 **Ieva OZOLA** (Liepājas Universitāte)
Evidenciālā modalitāte Lejaskurzemes izloksnēs